

Aan de leden van de vaste Kamercommissie voor Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Datum
27 november 2024

Ons kenmerk
2024-64-AWO-MSCH

Contactpersoon

Onderwerp
Reactie AP op knelpunten rond gegevensuitwisseling

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Afgelopen september heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een verzoek ontvangen van uw commissie. Het verzoek betreft het ontvangen van een schriftelijke reactie van de AP op de knelpunteninventarisatie gegevensuitwisseling opgesteld door het Netwerk van Publieke Dienstverleners (NPD).

De knelpunteninventarisatie van het NPD is zeer uitgebreid. Dermate uitgebreid dat het voor de AP helaas niet mogelijk is om op korte termijn een reactie te geven op ieder apart knelpunt. Daarom geeft de AP in deze brief een algemene reactie op de inventarisatie. De toelichtingen die volgen kunnen dienen als algemeen kader bij het oplossen van de knelpunten.

Samengevat gaat de AP in deze brief in op de volgende punten:

1. Het hebben van een grondslag voor verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de gegevensverstrekkingen.
2. Doelmatigheid van de verwerkingen van persoonsgegevens.
3. Raadpleging over voorgenomen wet- of regelgeving door middel van een wetgevingstoets door de AP.

Datum
27 november 2024

Ons kenmerk
2024-64-AWO-MSCH

1. Het hebben van een grondslag voor verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de gegevensverstrekkingen

Een verwerking van persoonsgegevens, waaronder het verstrekken, mag alleen plaatsvinden als hier een grondslag voor is zoals benoemd in de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG). Meer specifiek gaat dit om één van de grondslagen als genoemd in artikel 6, eerste lid, van de AVG. Kort weergegeven zijn dat deze grondslagen:

- a. Toestemming van de betrokkene;
- b. Uitvoering van een overeenkomst;
- c. **Wettelijke verplichting;**
- d. Vitale belangen;
- e. **Publiekrechtelijke taak;**
- f. Gerechtvaardigde belang.

De gegevensverstrekkingen die aan de orde zijn in de knelpunteninventarisatie, zullen meestal betrekking hebben op het uitvoeren van een wettelijke verplichting of een publiekrechtelijke taak. Deze wettelijke verplichting of publiekrechtelijke taak moet in wetgeving zijn vastgelegd. Dit betekent dat voor het wegnemen van een aantal knelpunten wetgeving moet worden aangepast of opgesteld. De AP ziet op voorhand niet dat de voorgestelde wetgeving in het overzicht van knelpunten in strijd zal zijn met hoger recht.

Met betrekking tot de grondslag toestemming verwijst de AP graag naar de informatie die de AP op haar website heeft geplaatst over het vragen van toestemming door een bestuursorgaan voor het verstrekken van persoonsgegevens aan een andere organisatie: [Grondslag toestemming | Autoriteit Persoonsgegevens](#) (onder *Toestemming bij de overheid*).

2. Doelmatigheid van de verwerkingen van persoonsgegevens

Persoonsgegevens mogen alleen verwerkt worden voor een gerechtvaardigd doel. Dat doel moet specifiek zijn en voorafgaand aan de verwerking uitdrukkelijk zijn omschreven. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met dataminimalisatie, waarbij er niet meer gegevens verwerkt mogen worden dan noodzakelijk om het doel te bereiken.

Persoonsgegevens die voor een bepaald doel zijn verzameld, mogen alleen voor een ander doel worden verwerkt als:

1. De betrokkene daarvoor toestemming heeft gegeven;
2. De nieuwe verwerking berust op een Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling die in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, van de AVG bedoelde doelstellingen;
3. Er sprake is van een verenigbare verder verwerking.

Datum
27 november 2024

Ons kenmerk
2024-64-AWO-MSCH

3. Raadpleging over voorgenomen wet- of regelgeving door middel van een wetgevingstoets door de AP

De AP moet worden geraadpleegd over voorgenomen wet- of regelgeving die betrekking heeft op de verwerking. Een aanvraag hiervoor kan gedaan worden via de website van de AP.

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, de AVG of de Richtlijn Gegevensbescherming Rechtshandhaving, de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. Het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. Het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. De inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. Het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. Het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. Het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen. Hieruit volgt onder andere dat verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene, dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden* en verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

Als de voorgenomen wet- of regelgeving een bijzondere inbreuk op het recht op gegevensbescherming maakt, dan kan het nuttig zijn om dit voorafgaand aan het toetsingstraject in een bijeenkomst aan de AP toe te lichten.

Tot slot brengt de AP het graag bij de leden van uw commissie onder de aandacht dat er op dit moment diverse wetsvoorstellen worden opgesteld over gegevensuitwisselingen die ook in de knelpunteninventarisatie worden genoemd. Bijvoorbeeld de wijziging van de Tijdelijke regeling signaal betalingsachterstanden in verband met een experiment met betalingsachterstanden bij de Belastingdienst en Dienst Toeslagen en de wijziging van de Wet SUWI in verband met proactieve dienstverlening Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Datum
27 november 2024

Ons kenmerk
2024-64-AWO-MSCH

Met deze brief schetst de AP een aantal belangrijke algemene elementen die van belang zijn voor het oplossen van knelpunten uit de inventarisatie en daarbuiten. Uiteraard is de AP altijd bereid om deze elementen en andere aandachtspunten rond privacywetgeving en gegevensdeling verder toe te lichten in een gesprek.

Ik hoop u hiermee afdoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

voorzitter